

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

In eos qui non vocati prædicatoris officiu[m] ambiunt. Cap. 18.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](#)

clēsia, quorum ea est cura, vllas h̄ebeant literas & authoritatem. Debūissent planē populi populorumque magistratus adiūtere a dæmonibus immisso, qui cathedras sic inuaserunt, præsertim cum nouam doctrinam, & antiquæ religioni contrariam inueherent. Oportuisset ab his nouatoribus percundari, Quinam estis vos? a quo missi? qua autoritate locum Doctorum assumpstis? vnde vos proripuitis? qui enim aliunde intrat in ouile quam per portam, quæ est Ecclesiæ authoritas, & Prælatorum, sur est & latro, diripere venit, non dirigere, mactare intendit non pascere.

In eos qui non vocati Prædicatoris officium ambiunt.

Cap. XVIII.

Sed mittamus Hæreticos, & loquamur de his, qui apud nos non vocati ambiunt hoc officium, & quibuscumque artibus ad magna pulpita viam affectant. Sanè si detur mihi facultas libere, quod sentit animus expromendi, dixerim hunc appetitum, & vt ita nominem scabiosum concionandi pruritum, vel stultitiae, vel arrogantiæ, vel etiam vtriusque euidens argumentum videri. Stultitiae quidem, quia non aduertunt hi, quantas secum difficultates, quantaque pericula omnis hoc grauissimum afferat, cui vix robustissimi humeri pares esse queant: quod præsertim euenit ijs, qui nec morum sanctitate, nec multa eruditio prædicti, vix pauca ex Theologia, ex sacris literis, ac sanctorum Patrum lectione delibarunt. De his vera est Hieronymi sententia, Qui(ait) prius respondet quam audiat, stultus esse demonstrat. qui prius docto r esse desiderat, quam dicat, stultitiae noxam non declinat]. Audi quænam sit grauissimi Theologi Nazianzeni sententia hac de re in orat. de sua fuga, vbi de verbi Dei dispensatione loquens, quam omnes ait, hac ætate profitentur, si quis est qui audacter fuscipiat, aut cuiusvis negotium esse censeat, huius ego solertia animi acré, ne dicam stultitiam, demiror.] Certè si stultitiae nomen à præstantissimo Doctore id genus hominibus tributū displicet, temeritatis, & arrogantiæ notam faltem non effugient. Quis negat virum graui iudicio præditū facile animaduertere posse, non esse se ad hoc munus recte, cumque fructu præstandum fatis idoneum, nisi adsit efficax quidam feruor spiritus in eius pectore, qui ita ad dicendum eum rapiat, vt ad commouenda corda auditorum sit potens? Sed quæso te, vbi nam requiescit spiri-

*In cap. 58.
pro. 1.*

*Greg. Nazianz. in
Iuā or. Apo-
log. I.
Temeritas
corundem.*

spiritus Dei? nonne super humilem ac timentem sermones Dei? qui autem verè humilis corde est, non facilè sibi persuadebit, se eum esse, qui ad tam magna & præstata idoneus iudicetur; multoque minus semetipsum non vocatus andebit ingerere. Præclarum est S. Antonij Patauini exemplum, qui diu facultatem, qua in concionando pollebat, occultauit, tantum aberat, ut audiens id munus appeteret; quem Deus tandem, cum ei placuit, in lucem protulit. Itaque si qui ex obedientia alijs quā concionandi laboribus distinentur, possunt sibi omnino persuadere, si id expediret, fore, vt Deus vocaret eos in publicum, qui optimè nouit quid Ecclesiarū sua, ac nobis maximè conduceat. Summa huius negotij est & caput. Deum ipsum eligere & vocare quos voluerit, idque per Vicarios suos, qui rite potestatem obtineant. In Act. dicit Deus. Segregate mihi Saulum

& Barnabam ad opus ad quod elegi eos. Dignum est animaduersione mysterium quod subiiciam. Venerat olim ad Christū quidam, affectatorem Domini se esse velle vnum ē numero discipulorum præse ferens, cum diceret, magister sequar te quocumque ieris; Is tamen indefessi famulatus obsequium Domino spondens, ab optimo magistro responsum hoc trulit, Vulpes fouieas habent, & volucres coeli nidos, filius autem hominis non habet ubi caput suum reclinet; quibus verbis numero discipulorum exclusus, locum quem optauit tenere non potuit. Idem Dominus alium quendam demortuo parenti solennia funerum parantem, adfectari se, & in suorum discipulorum comitatu esse iussit. Cumque is sepeliendi patris causa paucorum dierum, aut horarum moras postulasset, a Domino non impetravit, sed audiuit, sine mortuos sepelire mortuos suos: tu autem sequere me, & euangeliza verbum Dei. Nonne hinc perspicuum est, munus hoc prædicandi Euangelium non votis hominum deligi, sed diuini numinis destinatione deferri? Concionatores enim suos Dominus quos vult ipse sibi deligit, ipse vindicat: ipse quos vult negligit ac repudiat. Veruntamen ex Sanctorum Patrum dictis intelligi facile potest, priorem illum non studio spiritualis boni, sed lucri cupiditate aut gloriae accedentem Christum adfectari voluisse: posteriorem hunc sedulo pietatis officia obeuntem vocatum à Dominito, & post vocationem obsequium domini rebus omnibus præuertisse. Ita non immerito exclusus alter, alter receptus & in suam societatem Discrimen in admissus est. Quantum vero discrimen sit inter eos, qui legitime vocati munus hoc suscipiunt, atque eos qui ex quadam non. & leuita-

Exemplum
S. Antonij
Patauini.

Act. 13.

Mysterium
Christi exclu-
dentes vnum
vocantis alte-
rum.

c. 8. Matt.

leuitate se inferunt non vocati, rei euentus planè demonstrat: nam posteriores vix vlos ex concionibus fructus colligunt: totum est humanum quod agitur: non aguntur vt instrumenta, non sunt cœlestia organa: loqui possunt, delectare possunt, ostentare facundiam possunt, mouere & hominem à peccatis auocare vix possunt. Quantumuis eis non desit multarum scripturarum coaceruatio, philosophorum doctrina multiplex, & eloquentia humanæ lenocinia; quia tamen spiritus, & scilicet sincera vocatio deest, etiam fructus & animarum salus deest. Cōtra in Apostolicis præparatoribus videre est quandam verbi diuini simplicitatem, de populis, de peccatis, de mundo triumphātem, corda hominum penetrantem, & ab omni peccatorum genere ad omnium virtutum amorem pertrahētem. Rogandus est Dominus messis, vt mittat operarios in messem suam.

Signa vocationis, & quæ nam sint. Cap. XIX.

Fortassis à me hoc loco iure quispiam petat, vt aliquod assignem vocantis & non vocantis Dei indicium, & argumentum. Duo igitur consideranda propono. Primum ab ineunte ætate solet Deus aliquando instruere ac præparare hominē ad eum vitæ statum, quem ab æterno destinauit, & futuri status significationem aliquam dare ab ipsa pueritia, & suæ vocationis quosdam velut igniculos excitare statim futuræ flammæ

*I. 10. c. 14. ibid. Eccl.
& I. 5. c.
II. & 13.* indicia. Tale fuit quod Ruffinus Aquileiensis refert de Athanasio, qui puer lusitans cum alijs pueris, Episcopi munus agebat cæremoniasque ac sacros ritus repræsentabat. Augustinus

antequam sacro baptismate initiatetur, occulta se quadam vi fuisse ad sacrorum librorum lectionem mirè inflammatum affirmat, & libenter audire eruditos Theologos Helpidium Carthaginæ; Ambrosium Mediolani publicè docentes. Paulus scribit ie quandam fuisse Mosayca doctrinæ emulatorem, præ ceteris suis coætaneis abundantius, & institutum in scholis Hierosolymitanis apud grauissimum Doctorem Gamalielam amplexatum sectam Phariseorum, qui iudicabantur legis diuinæ sincerissimi interpretes. Ex eo iam tempore adornabat eum Deus ad officium magni præparatoris. Experti sumus aliquos pueros a teneris, vt aiunt ynguiculis rebus sacris valde intentos, verbi Dei præcones libenter & attente audientes, domi etiam eorum personas, & actiones, coram domesticis repræsentantes, quos deinde agnouimus ad hoc munus assumptos, operam